

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under åren 2021–2023.

Bidragets storlek

Totalt uppgår satsningen till 250 000 000 kronor för 2022. Av medlen får Socialstyrelsen använda 6 500 000 kronor för arbete med uppdraget. Regeringen har beslutat att avsätta 250 000 000 kronor årligen även för 2023 under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Vilka kan rekvirera medlen?

I tabellen nedan framgår det vilka kommuner som har möjlighet att rekvirera medel för ändamålet under 2022. Medlen avser verksamhet i de områden i kommunen som presenteras i Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden, se sidan 30 i lägesbilden. Områden som inte längre bedöms vara utsatta sedan rekvisering av medel inför 2021 ska fortsatt göra grund för utbetalning av medel för 2022.

[Lägesbild över utsatta områden](#)

Beskrivning av fördelningsnyckel

Socialstyrelsen ska, efter rekvisition, fördela medel till de kommuner som omfattas av Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden, senast beskriven i rapporten *Lägesbild över utsatta områden* (december 2021). I det fall en förändring sker i Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden under den tidsperiod uppdraget pågår har Socialstyrelsen i uppdrag att uppdatera fördelningen av medel inför kommande år.

Syfte med medlen

Satsningen syftar till att minska risken för att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Det kan handla om insatser som kompletterar och förstärker verksamhet som kommunerna redan bedriver inom ramen för det brottsförebyggande arbetet t.ex. fler fältarbetare eller motsvarande som arbetar uppsökande och relationsbyggande gentemot barn och ungdomar. Det kan även handla om olika former av strukturerad samverkan mellan skola, socialtjänst och polis på individnivå som kan syfta till att stärka socialtjänstens förutsättningar att identifiera unga som kan vara i behov av insatser kring barn och unga som hamnat i eller riskerar att hamna i en kriminell livsstil.

Definition som utgångspunkt för användning av statsbidraget

Socialtjänsten har en viktig roll i arbetet med att förebygga att barn och unga begår brott. Den sociala brottspreventionen syftar till att motverka att individer börjar begå brott i unga år eller återfaller i ny brottslighet efter avtjänat straff. Social brottsprevention omfattar allt från insatser i skolan till insatser mot riskgrupper eller enskilda individer som löper stor risk att begå eller som har begått brott.

Samhällets förebyggande arbete brukar förklaras på tre nivåer; det som erbjuds eller når ut till alla barn och unga (universellt), inriktat på vissa barn, områden eller grupper med större risk (selektivt) och inriktat på barn som behöver stöd (indikerat). Socialtjänsten verkar främst på de selektiva och indikerade nivåerna, genom att arbeta uppsökande och förebyggande (selektiv nivå), hantera anmälningar, utreda och bedöma biståndsbehov (indikerad nivå). De vanligaste arbetsformerna på indikerad nivå är individinriktad brottsförebyggande samverkan, där myndigheter, organisationer och föreningar samordnar sina åtgärder kring en individ. Läs mer om brottsförebyggande arbete och socialtjänsten på <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/barn-och-unga-som-begar-brott/brottsforebyggande-arbete-med-barn-och-unga/>

Vad kan ni använda medlen till?

Medlen kan gå till insatser som kompletterar, utvecklar, och förstärker verksamhet som kommunerna redan bedriver inom ramen för det brottsförebyggande arbetet. Medlen får inte ersätta befintlig verksamhet som redan bedrivs när medel rekvireras.

Medlen kan användas för att utveckla och strukturera samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis och skola. Andra berörda aktörer är exempelvis civilsamhället, hälso- och sjukvården och kommunala bostadsbolag. Även föräldrar och andra nära anhöriga är viktiga att inkludera i samverkan.

Exempel på vad medlen kan användas till:

- En ökad närvaro av fältarbetare
- En ökad tillgänglighet av socialtjänstens verksamhet i det utsatta området
- Arbetsformen: individsamverkan kring barn i sociala insatsgrupper (SIG)
- Arbetsformen: individsamverkan kring barn i skola-socialtjänst-polis-fritid men också samverkan på grupp- och/eller områdesnivå (SSPF)
- Samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis, skola och allmännyttan/ bostadsbolag
- Skolsociala team
- Strukturerad samverkan med det lokala civilsamhället, exempelvis idrottsföreningar och fritidsverksamhet för barn och unga

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2022 och de kan användas till och med den 31 december 2022. Det är tillåtet att använda rekvirerade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 1 januari 2022.

När behöver Socialstyrelsen ha er rekvisition?

Sista dag att rekvirera medlen är den **17 maj 2022**.

Hur får ni del av medlen?

Rekvisition görs i e-tjänsten

För att kunna erhålla statsbidraget ska kommunens godkända ombud eller den person som har behörighet, rekvirera beloppet i e-tjänsten.

[Så här fungerar ombudsansökan](#)

Vi betalar ut medlen löpande efter att rekvisitioner inkommer till myndigheten. Vi rekommenderar att varje kommun skapar ett separat konto för stimulansmedlen för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen.

Om inte alla medel rekvireras?

Medel som inte har rekvirerats senast den **17 maj 2022** kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner som har angivit i webbformuläret att de önskar ta del av dessa medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Kommuner som har tagit emot statsbidrag för 2022 ska skicka in en redovisning om hur medlen har använts.

I slutet av bidragsåret skickar Socialstyrelsen ut ett webbaserat återrapporteringsformulär till den kontaktperson kommunen uppgav i samband med rekvisitionen. Meddela oss därför om kontaktuppgifterna ändras under bidragsåret. Återrapporteringsformuläret kommer i huvudsak att innehålla frågor om hur statsbidraget har använts, vilka aktiviteter som kommunen har genomfört och vilka resultat som har uppnåtts. Formuläret ska även skickas in via e-post som underskrivet original.

Medel som inte har använts eller som inte har använts i enlighet med angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Ett sådant villkor är att återrapporteringen till Socialstyrelsen sker inom angiven tidsram. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.

Meddela Socialstyrelsen vid byte av kontaktperson

Om ni ändrar kontaktperson för detta statsbidrag behöver ni meddela Socialstyrelsen.

Kontaktpersoner

Emilia Ström

e- post: emilia.strom@socialstyrelsen.se

Telefon: 075-247 41 28